Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MELCHIORJA WATHELETA,
predstavljeni 26. marca 2015 [1]

Zadeva C-63/14

Evropska komisija
proti

Francoski republiki

„Neizpolnitev obveznosti države — Državne pomoči — Obveznost vračila — Nadomestila za prenos pooblastil javne službe“

I – **Uvod**

1. Ta zadeva se uvršča na dolg seznam zadev o državnih pomočeh, ki jih je Francoska republika odobrila družbi Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA (v nadaljevanju: družba SNCM). [2]

2. Evropska komisija je s tožbo, vloženo 10. februarja 2014, Sodišču predlagala, naj ugotovi, da Francoska republika, prvič, s tem, da v predpisanih rokih ni sprejela vseh potrebnih ukrepov, da bi od upravičencev izterjala državne pomoči, ki so bile s členom 2(1) Sklepa Komisije 2013/435/EU z dne 2. maja 2013 o državni pomoči SA.22843 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Francija odobrila družbi Société Nationale Corse Méditerranée in družbi Compagnie Méridionale de Navigation [3] (v nadaljevanju: sporni sklep), razglašene za nezakonite in nezdružljive z notranjim trgom, drugič, s tem, da v predpisanih rokih ni preklicala vseh izplačil pomoči iz navedenega člena 2(1), in tretjič, s tem, da Komisije v predpisanem roku ni obvestila o ukrepih, ki jih je sprejela za uskladitev z navedenim sklepom, ni izpolnila obveznosti iz člena 288, četrti odstavek, PDEU in členov od 3 do 5 navedenega sklepa.

II – **Pravni okvir**

3. Člen 108(2) PDEU določa:

„Če Komisija po tem, ko je pozvala zadevne stranke k predložitvi pripomb, ugotovi, da pomoč, ki jo je dodelila država članica, ali pomoč iz državnih sredstev ni združljiva z notranjim trgom glede na člen 107, ali če se takšna pomoč zlorablja, odloči, da mora zadevna država takšno pomoč odpraviti ali spremeniti v roku, ki ji ga določi.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Glej sodbo Sodišča SNCM in Francija/Corsica Ferries France (C-533/12 P in C-536/12 P, EU:C:2014:2142); sodbi Splošnega sodišča Corsica Ferries France/Komisija (T-349/03, EU:T:2005:221) in Corsica Ferries France/Komisija (T-565/08, EU:T:2012:415) ter sklep Splošnega sodišča Corsica Ferries France/Komisija (T-231/05, EU:T:2006:2). Glej tudi zadeve Francija/Komisija (T-366/13), SNCM/Komisija (T-454/13), Francija/Komisija (T-74/14) in SNCM/Komisija (T-1/15), še nerešene pred Splošnim sodiščem Evropske unije.

3 — UL L 220, str. 20.

Če zadevna država ne upošteva tega sklepa v predpisanem roku, lahko Komisija ali katera koli zainteresirana država, z odstopanjem od določb členov 258 [PDEU] in 259 [PDEU], zadevo predloži neposredno Sodišču Evropske unije.

[…]“

4. Člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU] [4] določa:

„1. Če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč (v nadaljnjem besedilu ‚odločba o vračilu‘). Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti.

2. Pomoč, ki se vrne na podlagi odločbe o vračilu, vključuje obresti po primerni obrestni meri, ki jo določi Komisija. Obresti se plačajo od datuma, ko je bila nezakonita pomoč na razpolago upravičencu, do datuma vračila.

3. Brez poseganja v odločbo Sodišča na podlagi člena [201] [PDEU]se vračilo izvede nemudoma in skladno s postopki, določenimi v nacionalni zakonodaji zadevne države članice, če omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje odločbe Komisije. V ta namen in v primeru postopka pred državnimi sodišči zadevne države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, ki so jim na voljo v teh pravnih sistemih, vključno z začasnimi ukrepi, brez poseganja v pravo [Unije].“

III – **Dejansko stanje**

A – *Dejansko stanje, ki je privedlo do sprejetja spornega sklepa*

5. Skupščina Korzike je s sklepom z dne 7. junija 2007 skupini, ki sta jo sestavljali družbi SNCM in Compagnie méridionale de navigation SA (v nadaljevanju: družba CMN), dodelila prenos pooblastil javne službe za opravljanje pomorskih povezav med pristaniščem v Marseillu in pristanišči na Korziki. S sklepom z istega dne je bil predsednik izvršnega sveta ozemeljske skupnosti Korzike (CTC) pooblaščen za podpis pogodbe o prenosu pooblastil javne službe (v nadaljevanju: pogodba o PPJS).

6. Pogodba o PPJS je bila podpisana za obdobje od 1. julija 2007 do 31. decembra 2013. V njenem členu 1 je njen predmet opredeljen kot zagotavljanje rednih pomorskih storitev na vseh linijah v okviru prenosa pooblastil javne službe med pristaniščem v Marseillu in korziškimi pristanišči Ajaccio, Balagne, Bastia, Porto-Vecchio in Propriano.

7. S pogodbenimi pogoji iz Priloge 1 k pogodbi o PPJS je določena vrsta teh storitev, pri katerih se razlikuje med:

— stalno storitvijo „prevoza potnikov in tovora“, ki jo mora skupina SNCM-CMN zagotavljati vse leto (v nadaljevanju: osnovna storitev), in

— dodatno storitvijo prevoza potnikov ob prometnih konicah, ki jo je treba zagotavljati približno 37 tednov na leto na linijah Marseille–Ajaccio in Marseille–Bastia ter od 1. maja do 30. septembra na liniji Marseille–Propriano (v nadaljevanju: dodatna storitev).

4 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339.

8. Na podlagi pogodbe o PPJS pooblaščena izvajalca od Office des transports de la Corse (OTC) (korziški urad za promet) prejmeta letni prispevek v zameno za osnovno in dodatno storitev. Končno finančno nadomestilo za vsakega pooblaščenega izvajalca za vsako leto je omejeno na primanjkljaj iz poslovanja, nastal zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti ob upoštevanju zmernega donosa ladij glede na število dni njihove dejanske uporabe za prevoze v skladu s temi obveznostmi. Če bi bili ustvarjeni prihodki manjši od predvidenih prihodkov, ki sta jih pooblaščena izvajalca določila v njuni ponudbi, je v navedeni pogodbi določena prilagoditev javnega nadomestila.

9. Pogodba o PPJS je bila po podpisu spremenjena, tako da je bilo ukinjenih več kot 100 prevozov na leto med Korziko in Marseillem, letni zneski referenčnega finančnega nadomestila so se zmanjšali za 6,5 milijona EUR za oba pooblaščena izvajalca in določena je bila zgornja meja za mehanizem letnega prilagajanja glede na prihodke za pooblaščenega izvajalca.

B – *Sporni sklep*

10. Komisija je po pritožbi družbe Corsica Ferries France SAS (v nadaljevanju: Corsica Ferries) v zvezi z nezakonitimi in z notranjim trgom nezdružljivimi pomočmi, ki naj bi jih družbi SNCM in CMN prejeli na podlagi pogodbe o PPJS, z dopisom z dne 27. junija 2012 obvestila francoske organe o svoji odločitvi o začetku formalnega postopka preiskave na podlagi člena 108(2) PDEU glede morebitnih pomoči za družbi SNCM in CMN na podlagi pogodbe o PPJS.[5]

11. Komisija je pri odločitvi, da nadomestila iz pogodbe o PPJS pomenijo nezakonite in z notranjim trgom nezdružljive državne pomoči, menila, da dve od štirih meril, ki jih je Sodišče določilo v sodbi Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nista bili izpolnjeni.

12. Komisija je ugotovila, prvič, da dodatna storitev, ki jo je opravljala družba SNCM, ni bila niti potrebna niti sorazmerna za pokritje dejanske potrebe po javni službi. Drugič, menila je, da, po eni strani, s pogoji javnega razpisa za zbiranje ponudb ni bila omogočena učinkovita konkurenca in da, po drugi strani, finančna nadomestila niso bila določena na podlagi vnaprej določenih stroškov ali na podlagi primerjave s strukturo stroškov drugih primerljivih pomorskih podjetij.

13. Komisija je na podlagi tega sklenila, da nadomestila, ki sta jih družbi SNCM in CMN prejeli za dodatno storitev, pomenijo državne pomoči. Ugotovila je, da so nezakonite, ker niso bile predhodno priglašene Komisiji. Poleg tega je menila, da so nadomestila, ki sta jih družbi SNCM in CMN prejeli za opravljanje osnovne storitve, združljiva z notranjim trgom, kar pa ne velja za nadomestila, ki jih je družba SNCM prejemala od 1. julija 2007 za dodatno storitev.

14. Glede na zgoraj navedeno je Komisija s spornim sklepom odločila:

„*Člen 1*

Nadomestila, izplačana SNCM in CMN v okviru pogodbe o [PPJS] z dne 7. junija 2007 pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Ta pomoč je bila dodeljena v nasprotju z obveznostmi iz člena 108(3) PDEU.

Člen 2

1. Nadomestila, izplačana SNCM v zvezi z vzpostavitvijo dodatnih zmogljivosti iz točk I(a)(2), I(b)(2) in I(d)(1.4) pogodbenih obveznosti zgoraj navedene pogodbe o [PPJS], niso združljiva z notranjim trgom.

5 — Glej povzetek v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 5. oktobra 2012 (UL C 301, str. 1).

2. Nadomestila, izplačana SNCM in CMN za opravljanje drugih storitev, predvidenih z zgoraj navedeno pogodbo o [PPJS], so združljiva z notranjim trgom.

Člen 3

1. Francija bo od upravičenca izterjala pomoč iz člena 2(1).

2. Zneskom, ki jih je treba izterjati, se prištejejo obresti od izplačila pomoči upravičencu do njihove dejanske izterjave.

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004 in v skladu z Uredbo (ES) št. 271/2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004.

4. Francija prekliče vsa izplačila pomoči iz člena 2(1), ki bi bila lahko izvedena po datumu uradnega obvestila o tem sklepu.

Člen 4

1. Vračilo pomoči iz člena 2(1) se izvede takoj in učinkovito.

2. Francija zagotovi, da se ta sklep izvrši v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 5

1. Francija v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:

(a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga je treba izterjati od upravičenca;

(b) natančen opis sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;

(c) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo od upravičenca zahtevano vračilo pomoči;

(d) datume in natančne zneske mesečnih plačil in letnih nadomestil, ki so bila izvedena od začetka veljavnosti pogodbe do datuma sprejetja tega sklepa.

2. Francija Komisijo obvešča o poteku nacionalnih ukrepov za izvajanje tega sklepa do vrnitve celotne pomoči iz člena 2(1). Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih ali načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 6

Ta sklep je naslovljen na Francosko republiko.“

15. Po navedbah Komisije je bil znesek pomoči za izterjavo ob sprejetju spornega sklepa ocenjen na približno 220,224 milijona EUR.

C – Ravnanje francoskih organov po sprejetju spornega sklepa

16. Francoski organi so bili o spornem sklepu uradno obveščeni 3. maja 2013. Francoska republika in družba SNCM sta zoper njega pri Splošnem sodišču 17. julija 2013 oziroma 27. avgusta 2013 vložili ničnostni tožbi.[6] Francoska republika je v zvezi z njim vložila tudi predlog za izdajo začasne odredbe, ki ga je na prvi stopnji zavrnil predsednik Splošnega sodišča,[7] v pritožbenem postopku pa podpredsednik Sodišča.[8]

17. Predsednik izvršnega sveta CTC, P. Giacobbi, je z dopisom z dne 20. junija 2013 podpredsednika Komisije, J. Almunio, zaprosil za seznanitev s podrobnimi pogoji za izvršitev spornega sklepa.

18. Prefekt Korzike je 10. julija 2013 predsedniku izvršnega sveta CTC poslal dopis, ki mu je bil priložen sporni sklep. V njem je navedenega predsednika prosil, naj ga seznani z nadaljnjimi ukrepi, ki jih bo sprejel. Poleg tega je navedel, da se francoska vlada pripravlja na to, da bo sklep Komisije izpodbijala z ničnostno tožbo, skupaj s predlogom za izdajo začasne odredbe.

19. Prefekt Korzike je istega dne predsedniku družbe SNCM poslal kopijo dopisa, poslanega predsedniku izvršnega sveta CTC, in kopijo spornega sklepa.

20. Podpredsednik Komisije je z dopisom z dne 17. julija 2013 predsednika izvršnega sveta CTC obvestil, da je treba na podlagi spornega sklepa izplačila nadomestil, odobrenih družbi SNCM za opravljanje dodatne storitve, takoj ustaviti, da je rok, določen s spornim sklepom za predložitev informacij iz njegovega člena 5(1), že potekel in da je poleg tega pomembno, da se upošteva rok za izvršitev, določen v členu 4(2) navedenega sklepa. Podpredsednik Komisije je v tem dopisu opozoril, da mora pomoči načeloma „izterjati subjekt, ki jih je dodelil, na podlagi izvršilnega naslova, ki ga izda ta subjekt (če je ta zakonsko pooblaščen za to) ali, če ni pooblaščen za to, drug javni organ s takim pooblastilom. V tem primeru se torej zdi, da je za izterjavo odgovoren izvršni svet [CTC], saj je ta dodelil nezdružljive pomoči, kot izhaja iz točke 28 [spornega] sklepa“.

21. Predsednik izvršnega sveta CTC je z dopisom z dne 29. julija 2013 obvestil podpredsednika Komisije, da je sprejel potrebne ukrepe za preklic izplačila nadomestila za dodatno storitev. Dodal je, da je naletel na težave „pri organih francoske države, zlasti pri službah prefekta Korzike in regionalnem računskem sodišču, ki izpodbijajo veljavnost sklepa Komisije in zanikajo njegovo izvršljivost“.

22. Komisija je z dopisom z dne 2. septembra 2013 francoske organe pozvala, naj jo v desetih dneh od datuma dopisa obvestijo o ukrepih, ki so jih sprejeli za izvršitev spornega sklepa. Komisija je v navedenem dopisu francoske organe opozorila, da dokler izvršitev sklepa o vračilu državnih pomoči ni veljavno zadržana, sklep ostaja v celoti in neposredno izvršljiv. Poleg tega jih je pozvala, naj ji podrobno predstavijo posledice izvršitve spornega sklepa za finančni položaj družbe SNCM, saj naj bi po mnenju navedenih organov izvršitev navedenega sklepa neizogibno povzročila insolventnost in stečaj te družbe. Pri tem je Komisija izrazila svoje pomisleke v zvezi z informacijami, s katerimi je razpolagala in v skladu s katerimi je izvršni svet CTC na podlagi poročila OTC nameraval predlagati skupščini Korzike, naj s skupino, ki sta jo sestavljali družbi SNCM in CMN, podpiše novo pogodbo o PPJS za prevoz potnikov in blaga med Marseillem in korziškimi pristanišči za obdobje od leta 2014 do leta 2023.

6 — To sta zadevi Francija/Komisija (T-366/13) in SNCM/Komisija (T-454/13) (še nerešeni pred Splošnim sodiščem).

7 — Glej sklep predsednika Splošnega sodišča Francija/Komisija (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

8 — Glej sklep podpredsednika Sodišča Francija/Komisija (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

23. Ker Komisija ni prejela odgovora francoskih organov, je z dopisom z dne 20. septembra 2013 „znova [pozvala] francoske organe, naj se takoj lotijo izterjave pomoči, skupaj z obrestmi, naj prekličejo (in po potrebi izterjajo) vse pomoči, ki bi bile izplačane iz naslova dodatne storitve od dneva uradnega obvestila o [spornem sklepu], in naj predložijo poročilo o stanju vračila, vključno s pojasnilom načina izračuna obresti“. Komisija jih je obvestila, da ji morajo navedene informacije predložiti v roku 20 delovnih dni od datuma dopisa. Nazadnje je navedla, da ta dodatni rok nikakor ne spremeni obveznosti takojšnje izvršitve navedenega sklepa in da bodo v nasprotnem primeru njene službe primorane predlagati vložitev tožbe zoper Francosko republiko na podlagi člena 108(2) PDEU.

24. Francoski organi so dva meseca pozneje, to je 29. novembra 2013, obvestili Komisijo, da je CTC od konca julija 2013 ustavil izplačila nadomestil v zvezi s tako imenovano „dodatno“ storitvijo na podlagi začasne ocene, izračunane na podlagi zneskov, navedenih v spornem sklepu. Kar zadeva skupni znesek nadomestila, ki ga je bilo treba izterjati od upravičencev (glavnica in obresti), so francoski organi sporočili, da imajo težave z njegovo oceno, ker je bilo po njihovem mnenju razlikovanje med „osnovno storitvijo“ in „dodatno storitvijo“, ki ga je uporabila Komisija, umetno, saj sta bili ti storitvi neločljivi in sta prispevali k uresničevanju cilja ozemeljske kontinuitete.

25. Predsednik izvršnega sveta CTC je 18. decembra 2013 nacionalnemu sekretarju za promet pri sindikatu korziških delavcev A. Mosconiju poslal dopis, v katerem so bili predstavljeni cilji, ki si jih je prizadeval uresničiti, in med drugim navedel, da „CTC ne bo izdal nobenega naloga in začel nobenega postopka, zaradi katerega bi bila ogrožena usoda [družbe SNCM]“.

26. Po vložitvi te tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti 10. februarja 2014 se je zgodilo več dogodkov.

27. Francoska republika je na obravnavi pojasnila, da je bila zaradi zahteve družbe Veolia-Transdev z dne 29. oktobra 2014 za predčasno vračilo posojila, ki ga je odobrila družbi SNCM, 4. novembra 2014 razglašena plačilna nesposobnost navedene družbe.

28. Dodala je tudi, da je OTC 7. in 19. novembra 2014 izdal dva naloga za vračilo pomoči, ki je bila razglašena za nezdružljivo, vendar v znesku približno 198 milijonov EUR, ki je bil po mnenju Komisije še vedno nižji od zneska, navedenega v spornem sklepu, to je 220,224 milijona EUR.

29. Predsednik Tribunal de commerce de Marseille (gospodarsko sodišče v Marseillu, Francija) je 28. novembra 2014 ugotovil plačilno nesposobnost družbe SNCM in uvedel prisilno poravnavo za obdobje šestih mesecev.[9] Sodba, s katero je bila odrejena prisilna poravnava, je bila razglašena 14. decembra 2014, s čimer je začel teči rok dveh mesecev za upnike, da prijavijo svoje terjatve.

30. Francoski organi so 9. januarja 2015 pomoč, ki je bila razglašena za nezdružljivo, vpisali v pasivo družbe SNCM v znesku približno 198 milijonov EUR.

31. Francoska republika je na obravnavi Sodišče med drugim obvestila, da je bilo v okviru prisilne poravnave 2. februarja 2015 pri gospodarskem sodišču v Marseillu predloženih več ponudb za prevzem družbe SNCM (tisk jih navaja pet in dve pismi o nameri).[10]

9 — Glej članek v dnevniku *Le Monde* z dne 29. novembra 2014, str. 16, z naslovom: „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier“ (SNCM: štirje prevzemniki naj bi proučevali spis).

10 — Glej članek v dnevniku *Le Monde* z dne 4. februarja 2015 z naslovom: „SNCM: quatre offres de reprise sont jugées sérieuses“ (SNCM: štiri ponudbe za prevzem se zdijo resne), na voljo na spletnem naslovu: http://www.lemonde.fr/economie/article/2015/02/04/sncm-quatre-offres-de-reprise-sont-jugees-serieuses_4569801_3234.html.

32. Iz nekaterih informacij v tisku izhaja, da so za te ponudbe veljali odložni pogoji, to je prenos podelitve pooblastil javne službe med Korziko in celinsko Francijo, ponovno pogajanje o socialnih sporazumih družbe in „izbris“ obveznosti vračila nezakonitih pomoči.[11]

D – *Dejansko stanje spora*

33. Kot sem navedel že v točki 1 teh sklepnih predlogov, se ta zadeva uvršča na dolg seznam zadev o državnih pomočeh, ki jih je Francoska republika odobrila družbi SNCM. Te pomoči so razdeljene v dve skupini: pomoči, odobrene družbi SNCM na podlagi načrta njenega prestrukturiranja, in pomoči, odobrene navedeni družbi na podlagi finančnih nadomestil za prenos pooblastil javne službe. Ti skupini pomoči sta privedli do dveh postopkov, ki se ju ne sme zamenjevati, saj se nanašata na zelo podobne zneske (približno 220 milijonov EUR).

1. Prvi postopek

34. Prvi od dveh postopkov se je začel z izpodbijanjem pomoči, izplačanih družbi SNCM na podlagi načrta prestrukturiranja iz leta 2002. Zasebna družba in konkurentka družbe SNCM, družba Corsica Ferries, je vložila ničnostno tožbo zoper odločbo Komisije z dne 9. julija 2003, s katero so bile navedene pomoči razglašene za združljive s skupnim trgom.[12]

35. Splošno sodišče je s sodbo z dne 15. junija 2005 razglasilo ničnost navedene odločbe, pri čemer je razsodilo, da Komisija ni upoštevala „celotnega neto prihodka od odprodaj sredstev, ki niso nujno potrebna, […] pri presoji omejenosti pomoči na najnižjo vsoto“.[13] Pritožba zoper sodbo Splošnega sodišča ni bila vložena.

36. Komisija je 8. julija 2008 sprejela novo odločbo,[14] v skladu s katero so, po eni strani, ukrepi iz načrta prestrukturiranja iz leta 2002 pomenili nezakonite državne pomoči, vendar so bili združljivi s skupnim trgom, in, po drugi strani, ukrepi iz načrta privatizacije iz leta 2006 niso pomenili državnih pomoči v smislu člena 87(1) ES (zdaj člen 107(1) PDEU).

37. Ta odločba je bila razglašena za ničnо s sodbo Splošnega sodišča Corsica Ferries France/Komisija (T-565/08, EU:T:2012:415), izrečeno 11. septembra 2012. Pritožba zoper to sodbo je bila zavrnjena s sodbo Sodišča, izrečeno 4. septembra 2014.[15]

38. Komisija je medtem, 20. novembra 2013, odredila vračilo zneskov, izplačanih na podlagi načrta prestrukturiranja družbe SNCM, na katere sta se nanašali ti sodbi.[16] Tudi zoper ta sklep sta Francoska republika in družba SNCM pri Splošnem sodišču vložili ničnostno tožbo januarja 2014 oziroma januarja 2015.[17]

11 — Glej „Nouveau rendez-vous judiciaire le 18 mars pour la SNCM“ (Za SNCM 18. marca na sodišču novo srečanje), *France 3*, z dne 5. februarja 2015, na voljo na spletnem naslovu: http://france3-regions.francetvinfo.fr/provence-alpes/2015/02/05/nouveau-rendez-vous-judiciaire-le-18-mars-pour-la-sncm-648939.html.

12 — Glej Odločbo Komisije 2004/166/ES z dne 9. julija 2003 o pomoči za prestrukturiranje, ki jo Francija namerava izvesti v korist Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) (UL 2004, L 61, str. 13).

13 — Sodba Corsica Ferries France/Komisija (T-349/03, EU:T:2005:221, točka 315).

14 — Glej Odločbo Komisije 2009/611/ES z dne 8. julija 2008 o ukrepih C 58/02 (ex N 118/02), ki jih je Francija izvedla v korist Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) (UL 2009, L 225, str. 180).

15 — Sodba SNCM in Francija/Corsica Ferries France (C-533/12 P in C-536/12 P, EU:C:2014:2142). Navesti je treba, da se Komisija ni pridružila pritožbama, ki sta ju vložili družba SNCM in Francoska republika, niti ni v teh postopkih intervenirala.

16 — Glej Odločbo Komisije 2014/882/EU z dne 20. novembra 2013 o državni pomoči SA.16237 (C58/02) (ex N118/02), ki jo je Francija dodelila družbi SNCM (UL 2014, L 357, str. 1).

17 — Glej zadevi Francija/Komisija (T-74/14) in SNCM (T-1/15) (še nerešeni pred Splošnim sodiščem).

2. Drugi postopek

39. Ta drugi postopek se nanaša na pogodbo o PPJS, ki je bila podpisana leta 2007 in s katero so določena finančna nadomestila v korist družb SNCM in CMN. Komisija je leta 2013 nadomestila za dodatno storitev razglasila za nezakonita in odredila njihovo vračilo.

40. Ta sklep je trenutno predmet ničnostnih tožb, ki sta ju pri Splošnem sodišču vložili Francoska republika in družba SNCM. Francoska republika je v okviru teh tožb vložila tudi predlog za izdajo začasne odredbe za odlog izvršitve sklepa Komisije, ki ga je na prvi stopnji zavrnil predsednik Splošnega sodišča,[18] v pritožbenem postopku pa podpredsednik Sodišča.[19]

41. V središču te tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti je tudi neizvršitev spornega sklepa.

42. Komisija je na obravnavi dodala, da so francoski organi septembra 2013 družbi SNCM znova izplačali precejšnje zneske, ne da bi to priglasili Komisiji, ter ji med drugimi ugodnostmi odobrili nov prenos pooblastil javne službe za deset let pod izjemno spornimi pogoji.

IV – **Postopek pred Sodiščem**

43. Komisija je tožbo vložila 10. februarja 2014. Francoska republika je odgovor na tožbo vložila 23. aprila 2014, Komisija pa je repliko vložila 2. junija 2014. Pisni postopek se je končal z vložitvijo duplike Francoske republike 14. julija 2014.

44. Obravnava je potekala 5. februarja 2015, na njej pa sta Komisija in Francoska republika ustno predstavili svoja stališča.

V – **Neizpolnitev obveznosti, ki se očita Francoski republiki**

45. Komisija v tožbi trdi, da Francoska republika s tem, da:

— v predpisanih rokih ni sprejela vseh potrebnih ukrepov, da bi od upravičenca izterjala državne pomoči, ki so bile s členom 2(1) spornega sklepa razglašene za nezakonite in nezdružljive z notranjim trgom;

— v predpisanih rokih ni preklicala vseh izplačil pomoči iz navedenega člena 2(1) in

— v predpisanem roku Komisije ni obvestila o ukrepih, ki jih je sprejela za uskladitev z navedenim sklepom,

ni izpolnila obveznosti iz člena 288, četrti odstavek, PDEU in členov od 3 do 5 navedenega sklepa.

18 — Glej sklep predsednika Splošnega sodišča Francija/Komisija (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

19 — Glej sklep podpredsednika Sodišča Francija/Komisija (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

A – *Prvi očitek: neizterjava nezakonitih pomoči*

1. Uvod

46. Kadar Komisija pomoč razglasi za nezakonito, se vračilo, ki ga odredi, izvede pod pogoji, določenimi v členu 14(3) Uredbe št. 659/1999, v skladu s katerim:

„[…] se vračilo izvede nemudoma in skladno s postopki, določenimi v nacionalni zakonodaji zadevne države članice, če omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje odločbe Komisije. V ta namen in v primeru postopka pred državnimi sodišči zadevne države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, ki so jim na voljo v teh pravnih sistemih, vključno z začasnimi ukrepi, brez poseganja v pravo [Unije].“

47. Francoska republika ne zanika, da pristojni francoski organ, to je CTC, ni sprejel potrebnih ukrepov za izterjavo državnih pomoči, ki so bile s členom 2(1) spornega sklepa razglašene za nezakonite in nezdružljive z notranjim trgom.

48. Listine, priložene tožbi Komisije, to pravno zadostno dokazujejo.

49. Po eni strani je predsednik izvršnega sveta CTC P. Giacobbi z dopisom z dne 29. julija 2013 obvestil podpredsednika Komisije J. Almunio „[o] težavah, na katere [je] naletel *pri organih francoske države*, zlasti pri službah prefekta Korzike in regionalnem računskem sodišču, ki *izpodbijajo veljavnost sklepa Komisije in zanikajo njegovo izvršljivost*“.[20]

50. Po drugi strani je z dopisom z dne 18. decembra 2013 nacionalnemu sekretarju za promet pri sindikatu korziških delavcev A. Mosconiju zagotovil, da „*CTC ne bo izdal nobenega naloga* in začel nobenega postopka, zaradi katerega bi bila ogrožena usoda družbe“.[21]

2. Trditve Francoske republike

51. V zvezi s to zavrnitvijo izvršitve se Francoska republika sklicuje na absolutno nemožnost pravilne izvršitve spornega sklepa, ki je v skladu z ustaljeno sodno prakso „edini razlog, na katerega se država članica lahko sklicuje v obrambi zoper tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, ki jo Komisija vloži na podlagi člena [108](2) [PDEU]“.[22]

52. V obravnavanem primeru Francoska republika trdi, da je popolnoma nemogoče izvršiti sporni sklep, saj bi njegova izvršitev zanesljivo povzročila insolventnost in stečaj družbe SNCM,[23] s tem pa bi nastale zelo resne motnje javnega reda in tveganje prekinitve ozemeljske kontinuitete med celinsko Francijo in Korziko.

53. Francoska republika v zvezi z insolventnostjo družbe SNCM poudarja, da je bilo iz izkazov družbe SNCM za leto 2012 razvidno, da so razpoložljiva sredstva te družbe na dan 31. decembra 2012 znašala 87,831 milijona EUR, zato bi vračilo 220,224 milijona EUR to družbo neizogibno pripeljalo v položaj plačilne nesposobnosti. Ker naj bi bila denarna sredstva družbe SNCM zelo odvisna od srednjeročnega posojila v višini 87,3 milijona EUR, ki ji ga je odobril njen večinski delničar, to je družba

20 — Moj poudarek.

21 — Moj poudarek.

22 — Sodba Komisija/Francija (C-214/07, EU:C:2008:619, točka 44). Glej v tem smislu tudi sodbe Komisija/Belgija (52/84, EU:C:1986:3, točka 16); Komisija/Nemčija (94/87, EU:C:1989:46, točka 9); Komisija/Grčija (C-183/91, EU:C:1993:233, točka 19); Komisija/Portugalska (C-404/97, EU:C:2000:345, točka 39); Komisija/Francija (C-261/99, EU:C:2001:179, točka 23); Komisija/Španija (C-404/00, EU:C:2003:373, točka 45) in Komisija/Španija (C-177/06, EU:C:2007:538, točka 46).

23 — Razprava v tej zadevi se nanaša samo na družbo SNCM, ker je družba CMN prejela samo finančna nadomestila za osnovno storitev, ki jih je Komisija razglasila za nezakonite državne pomoči, vendar združljive z notranjim trgom na podlagi člena 106(2) PDEU (glej točko 213 spornega sklepa).

Veolia-Transdev, ki bi lahko kadar koli zahtevala njegovo predčasno vračilo, bi izvršitev vračila zneska v višini 220,224 milijona EUR neizogibno onemogočila financiranje kakršnega koli nadaljnjega poslovanja. Ker je poleg tega podjetje za leto 2012 izkazalo neto izgubo v višini 14,251 milijona EUR, ki bi jim torej bilo treba prišteti 220,224 milijona EUR, bi postalo zelo malo verjetno, da bi se neko podjetje zanimalo za prevzem družbe SNCM, zoper katero bi se zato neizogibno uvedel stečajni postopek.

54. Francoska republika še trdi, da bi stečaj družbe SNCM povzročil velike motnje javnega reda in socialnega miru, ob tem da je bilo družbeno ozračje v družbi SNCM in pristanišču Marseille že tako slabo. Tako naj bi med stavkami leta 2005, ki so sledile napovedi privatizacije družbe SNCM, stavkajoči zasedli ladje v pristanišču v Marseillu in s tem onemogočili odhod več tisoč potnikov, ugrabili ladjo in zaprli predsednika uprave družbe SNCM. Te stavke naj bi se razširile in tako povzročile splošno blokado pristanišča v Marseillu, ki je vplivala na prevoz potnikov, tovora in naftnih derivatov.

55. Družbeno ozračje v družbi SNCM naj se potem ne bi izboljšalo, saj naj bi v začetku leta 2011 izbruhnile nove stavke. Po sejah nadzornega sveta februarja in marca 2014, na katerih naj bi družba Veolia-Transdev izrazila nasprotovanje kakršnemu koli naročilu novih ladij in podpirala uvedbo postopka zaradi insolventnosti v zvezi z družbo SNCM, naj bi marca 2014 trije sindikati družbe SNCM in sindikat mornarjev v Marseillu k stavki pozvali celotno osebje.

56. Ob stavki junija 2014 naj bi se pokazale težave, s katerimi se je spopadalo korziško gospodarstvo v nacionalnem okviru, ki so ga zaznamovali splošna kriza ter vse več socialnih načrtov in kolektivnih odpuščanj. V zvezi s tem in v odgovor na trditve Komisije francoski organi trdijo, da so sami lahko najbolje ocenili tveganja izbruhov ali motenj javnega reda ter tveganja, povezana z uporabo ali neuporabo organov javnega reda in miru, da bi jih preprečili ali ustavili.

57. Francoska republika dodaja, da bi motnje javnega reda, ki bi bile povezane s stečajem družbe SNCM, neizogibno povzročile prekinitev ozemeljske kontinuitete med celinsko Francijo in Korziko, kot naj bi se zgodilo med stavkami leta 2005, ko se je morala Korzika spopadati z velikimi težavami s preskrbo, pa naj bo to z zalogami zdravil, krvnimi pripravki, gorivom in drugimi kurivi ali osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Ta prekinitev bi vplivala tudi na prevoz več tisoč potnikov, naj bodo to poklicne osebe, turisti ali prebivalci.

58. Francoska republika trdi, da bi se ta prekinitev kontinuitete nadaljevala tudi, ko bi se socialni položaj stabiliziral. Francoski organi namreč trdijo, da ima družba SNCM precejšen delež pri zagotavljanju povezav s Korziko, ki znaša 34,2 % v potniškem prometu in 39 % v tovornem prometu.

59. Nobena druga družba naj do tedaj ne bi zagotovila povezav z vsemi korziškimi pristanišči, s katerimi povezave trenutno zagotavlja družba SNCM (zlasti s pristanišči Balagne, Porto-Vecchio in Propriano), in zelo malo verjetno naj bi bilo, da imata družbi Corsica Ferries ali CMN zadostne zmogljivosti za zagotavljanje pomorskih povezav iz Marseilla pod pogoji, določenimi s prenosom pooblastil javne službe za obdobje v letih 2013–2024. Enako naj bi veljalo tudi, če bi družbi CMN in Corsica Ferries ustanovili skupino za zagotavljanje povezav med celinsko Francijo in Korziko.

60. Z drugimi besedami, po mnenju Francoske republike bi bilo iluzorno meniti, da bi lahko drugi izvajalci kratkoročno vzpostavili prometno povezavo med Korziko in Marseillem, ki bi lahko nadomestila prenehanje delovanja družbe SNCM, pri čemer se sklicuje na točko 146 spornega sklepa, v skladu s katero „drugi izvajalci na trgu sami priznavajo, da niso bili sposobni zagotoviti [osnovne] storitve“.

3. Presoja

61. Po mojem mnenju razlogi, ki jih navaja Francoska republika za utemeljitev neizterjave zadevnih nezakonitih pomoči, ne dosegajo praga absolutne nemožnosti izvršitve v smislu sodne prakse Sodišča.

a) Trditev v zvezi z neizogibnim stečajem družbe SNCM v primeru izvršitve spornega sklepa

62. Po mnenju Francoske republike bi izvršitev spornega sklepa neizogibno privedla do stečaja družbe SNCM, ker znesek pomoči, ki ga je treba vrniti, močno presega sredstva družbe SNCM.

63. S tem stališčem se ne strinjam.

64. Prvič, izvršitev spornega sklepa, potem ko je bila Francoska republika o njem uradno obveščena, ni neizogibno pomenila stečaj družbe SNCM, ampak, najprej, sprejetje zavezujočih ukrepov v nacionalnem pravu, na podlagi katerih bi bilo mogoče izvesti izterjavo zneska pomoči.

65. Kot pojasnjuje podpredsednik Komisije v dopisu z dne 17. julija 2013 predsedniku izvršnega sveta CTC „mora pomoči načeloma izterjati subjekt, ki jih je dodelil, *na podlagi izvršilnega naslova, ki ga izda ta subjekt*“.[24]

66. Izdaja takega izvršilnega naslova ne pomeni samodejno stečaja družbe SNCM. Pravo Unije namreč nacionalnim sodiščem ne prepoveduje, da odložijo učinke takega izvršilnega naslova, da se prepreči nastanek resne in nepopravljive škode za zadevno družbo.

67. Enako bi veljalo za morebitno obsodbo zaradi neizpolnitve obveznosti v tej zadevi, če za družbo SNCM 28. novembra 2014 ne bi bila uvedena prisilna poravnava.

68. Kot je predsednik Splošnega sodišča razsodil v zvezi s predlogom za odlog izvršitve spornega sklepa, so francoski organi na podlagi tega sklepa obvezani sprejeti zavezujoče ukrepe, „ki bi sicer lahko bili odloženi v primeru predložitve zadeve nacionalnemu sodišču […], kar bi lahko francoskim organom preprečilo, da do konca izvedejo postopek izterjave“.[25]

69. Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da „kadar podjetje, upravičenec do državne pomoči, pri sodišču Unije predlaga odlog izvršitve sklepa Komisije, s katerim je odrejeno vračilo te pomoči, lahko okoliščina, da obstajajo notranja pravna sredstva, ki navedenemu podjetju omogočajo, da se brani proti ukrepom izterjave na nacionalni ravni, navedenemu podjetju omogoči, da se izogne resni in nepopravljivi škodi, ki bi nastala zaradi vračila navedene pomoči“.[26]

70. To jasno dokazuje, da če bi francoski organi sprejeli zavezujoče ukrepe za izvršitev spornega sklepa, to ne bi samodejno povzročilo stečaj družbe SNCM, kot to trdi Francoska republika.

71. Nasprotna trditev, v skladu s katero bi zaradi morebitnega stečaja obstajala absolutna nemožnost izvršitve, bi zagotavljala popolno nekaznovanost za dodelitve nezakonitih pomoči podjetjem v težavah, pri čemer bi zadostovalo sklicevanje na insolventnost, da ne bi bilo niti treba uveljavljati terjatev v postopku prisilne poravnave.

24 — Moj poudarek.

25 — Glej sklep predsednika Splošnega sodišča Francija/Komisija (T-366/13 R, EU:T:2013:396, točka 41), ki je bil v pritožbenem postopku potrjen s sklepom podpredsednika Sodišča z dne 21. januarja 2014, Francija/Komisija (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

26 — Glej sklep predsednika Sodišča Alcoa Trasformazioni/Komisija (C-446/10 P(R), EU:C:2011:829, točka 46). Glej v tem smislu tudi sklepa predsednika Sodišča Deufil/Komisija (310/85 R, EU:C:1986:58, točka 22) in Belgija/Komisija (142/87 R, EU:C:1987:281, točka 26) ter sklep predsednika Splošnega sodišča Francija/Komisija (T-366/13 R, EU:T:2013:396, točka 44).

72. Drugič, tudi če bi bil vpis terjatve v zvezi z vračilom zadevnih pomoči na seznam terjatev v tej zadevi opravljen v rokih, določenih s spornim sklepom, in v celotnem znesku,[27] bi v skladu z ustaljeno sodno prakso ta vpis na seznam terjatev „omogoča[l] izpolnitev obveznosti zagotovitve vračila, samo če bi takrat, ko državni organi ne morejo zagotoviti vračila celotnega zneska pomoči, stečajni postopek povzročil prenehanje podjetja, ki je prejelo nezakonite pomoči, to je popolno prenehanje njegove dejavnosti“,[28] kar pa se v obravnavani zadevi ni zgodilo.

73. Iz tega sledi, da je, kot je Sodišče razsodilo v točki 37 sodbe Komisija/Španija (C-499/99, EU:C:2002:408), „[n]eobstoj sredstev, ki jih je mogoče vrniti, […] namreč […] *edini način* za špansko vlado, da dokaže absolutno nemožnost izterjave pomoči“,[29] kar v tej zadevi prav tako ne drži.

74. Tretjič, ugotavljam, da je bila obveznost izdaje izvršilnega naslova, ki omogoča izterjavo zneskov pomoči, ki so bili s spornim sklepom razglašeni za nezakonite, v tej zadevi naložena tudi z uvedbo prisilne poravnave nad družbo SNCM od gospodarskega sodišča v Marseillu 28. novembra 2014.

75. Iz tega sledi, da naloga, ki jo je gospodarsko sodišče v Marseillu zaupalo upraviteljem prisilne poravnave, da rešijo družbo SNCM, tako da poiščejo prevzemnike,[30] pomeni, da je treba zadnjenavedene obvestiti o obveznosti družbe SNCM, da francoski državi vrne zneske pomoči.

76. V zvezi s tem in če bi se izkazalo, da so ponudbe za prevzem družbe SNCM, predložene pri gospodarskem sodišču v Marseillu, dane pod pogojem „izbrisa“ obveznosti vračila nezakonitih pomoči z vzpostavitvijo ekonomske diskontinuitete med družbo SNCM in novo strukturo,[31] opozarjam, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da če je ustanovljeno novo podjetje, da bi nadaljevalo del dejavnosti podjetja, ki je prejelo nezakonite pomoči in je v stečaju, ni več nemogoče izterjati nezakonite pomoči, ker „lahko nadaljevanje te dejavnosti, če ni zagotovljeno vračilo zadevnih pomoči v celoti, ohranja izkrivljanje konkurence, ki ga povzroča konkurenčna prednost te družbe na trgu v primerjavi z njenimi konkurenti. Taka novoustanovljena družba je lahko tako, če se v njeno korist ta prednost ohrani, zavezana vrniti zadevne pomoči. Tako je med drugim, če se ugotovi, da ima ta družba dejansko korist od konkurenčne prednosti, povezane s prejemanjem teh pomoči, zlasti če pridobi sredstva družbe v stečaju, ne da bi jih plačala po ceni, skladni s tržnimi pogoji, *ali če se ugotovi, da se je z ustanovitvijo take družbe obšla obveznost vračila navedenih pomoči*“.[32]

b) Trditve v zvezi s tveganjema zelo resnih motenj javnega reda in prekinitve ozemeljske kontinuitete med celinsko Francijo in Korziko

77. V nasprotju s trditvijo v zvezi z domnevnim neizogibnim stečajem družbe SNCM v primeru izvršitve spornega sklepa se v teh trditvah navajajo samo „tveganja“ ali bojazen, da bi izvršitev spornega sklepa sprožila nekatere dogodke.

27 — Naj spomnim, da je bil opravljen šele 9. januarja 2015 v znesku, ki je nižji od zneska 220,224 milijona EUR, določenega s spornim sklepom. Po mnenju Komisije izdaja izvršilnega naslova pomeni šele „začetek izvršitve“ spornega sklepa.

28 — Glej sodbo Komisija/Španija (C-610/10, EU:C:2012:781, točka 104). Glej tudi sodbi Komisija/Poljska (C-331/09, EU:C:2011:250, točke od 63 do 65) in Komisija/Italija (C-454/09, EU:C:2011:650, točki 35 in 36).

29 — Moj poudarek.

30 — Glej točko 29 teh sklepnih predlogov in članek v dnevniku *Le Monde* z dne 29. novembra 2014, str. 6, z naslovom: „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier“ (SNCM: štirje prevzemniki naj bi proučevali spis).

31 — Eden od podjetnikov, ki so predložili ponudbo za prevzem, je izjavil, da je „ključ [zadeve] vprašanje, ali ponudba, ki bo izbrana, ustreza merilom pravne diskontinuitete, ki jih zahteva Evropska komisija. Če ne, bi moral izbrani prevzemnik dejansko vrniti nezakonite pomoči. Vse ponudbe in vsekakor moja so pogojene z odpravo tega tveganja […],“ glej članek v dnevniku *Corse-Matin* z dne 6. februarja, z naslovom: „SNCM: ‚Nous serons très attentifs aux attentes de la Corse‘“ (SNCM: Zelo bomo pozorni na pričakovanja Korzike), na voljo na spletnem naslovu:
http://www.corsematin.com/article/derniere-minute/sncm-%C2 %ABnous-serons-tres-attentifs-aux-attentes-de-la-corse%C2 %BB.1689605.
html. Glej tudi točki 31 in 32 teh sklepnih predlogov.

32 — Sodba Komisija/Španija (C-610/10, EU:C:2012:781, točka 106). Moj poudarek. Glej v tem smislu tudi sodbo Nemčija/Komisija (C-277/00, EU:C:2004:238, točka 86).

78. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da „čeprav lahko nepremostljive težave državi članici preprečijo, da bi spoštovala svoje obveznosti na podlagi prava [Unije], *sam strah pred takimi težavami ne more upravičiti tega, da država članica tega prava ne uporablja pravilno*“.[33]

79. Poleg tega, če država članica „[ne poskusi] izterjati zadevne pomoči, ni mogoče dokazati nemožnosti izvršitve odločbe o vračilu“.[34]

80. Koristni nauki v zvezi s tveganjem motenj javnega reda so podrobneje podani v dveh sodbah Sodišča v zadevah, v katerih sta bili izrečeni sodbi Komisija/Francija (C-52/95, EU:C:1995:432) in Komisija/Francija (C-265/95, EU:C:1997:595).

81. Zadeva, v kateri je bila izrečena sodba Komisija/Francija (C-52/95, EU:C:1995:432), se je nanašala na neizpolnitev obveznosti francoskih organov, ker niso začeli kazenskega ali upravnega pregona zoper osebe, odgovorne za plovila pod francosko zastavo, ki so v nasprotju z uredbama o prepovedi, ki ju je izdala Komisija,[35] nadaljevale dejavnosti ribolova sardona in dejavnosti, povezane z ribolovom istega staleža.

82. Francoska republika je trdila, da je „ribolovna sezona za sardona potekala v tako težkem družbeno-gospodarskem ozračju, da se je bilo bati precejšnjih motenj, ki bi lahko povzročile resne gospodarske težave. Pristojni organi so bili zato primorani vzdržati se pregona oseb, odgovornih za kršitve“.[36]

83. Sodišče je na kratko zavrnilo to trditev, pri čemer je razsodilo, da „samo strah pred notranjimi težavami ne more upravičiti neuporabe zadevne ureditve“.[37]

84. Sodba Komisija/Francija (C-265/95, EU:C:1997:595) se je nanašala na uvoz kmetijskih proizvodov (zlasti jagod) iz Španije in drugih držav članic v Francijo.

85. Francoska republika je svojo opustitev sprejetja potrebnih ukrepov za zagotovitev svobodne trgovine v Evropski uniji s kmetijskimi proizvodi na svojem ozemlju upravičevala s trditvijo, da „je bil položaj francoskih kmetov tako težak, da se je bilo razumno bati, da bi bolj odločni ukrepi pristojnih organov lahko sprožili burne odzive zadevnih gospodarskih subjektov, ki bi povzročili še hujše motnje javnega reda ali celo socialne nemire“.[38]

86. Ob tej priložnosti je Sodišče razsodilo, da mora „[z]adevna država članica […], razen če dokaže, da bi bile *posledice* njenega ukrepanja za javni red *take, da se s sredstvi, ki jih ima, ne bi mogla spopasti z njimi*, sprejeti vse ustrezne ukrepe za zagotovitev polne učinkovitosti prava [Unije], da se zagotovi pravilno izvajanje tega prava v interesu vseh gospodarskih subjektov“,[39] in da „[v] obravnavanem primeru tožena vlada ni konkretno dokazala resnične nevarnosti za javni red, ki ji ne bi mogla biti kos“.[40]

33 — Sodba Komisija/Italija (C-280/95, EU:C:1998:28, točka 16). Glej v tem smislu tudi sodbe Komisija/Francija (C-52/95, EU:C:1995:432, točka 38); Komisija/Francija (C-265/95, EU:C:1997:595, točka 55); Komisija/Francija (C-441/06, EU:C:2007:616, točka 43) in Komisija/Poljska (C-331/09, EU:C:2011:250, točka 72).

34 — Sodba Italija/Komisija (C-6/97, EU:C:1999:251, točka 34).

35 — To sta bili Uredba Komisije (EGS) št. 1326/91 z dne 21. maja 1991 o prenehanju ribolova na sardona z ladjami, ki plujejo pod zastavo Francije (UL L 127, str. 11), in Uredba Komisije (EGS) št. 942/92 z dne 13. aprila 1992 o prenehanju ribolova na sardona z ladjami, ki plujejo pod zastavo Francije (UL L 101, str. 42).

36 — Sodba Komisija/Francija (C-52/95, EU:C:1995:432, točka 37).

37 — Prav tam (točka 38).

38 — Sodba Komisija/Francija (C-265/95, EU:C:1997:595, točka 54).

39 — Prav tam (točka 56). Moj poudarek.

40 — Prav tam (točka 57).

87. Po mojem mnenju Francoska republika tudi v tej zadevi ni dokazala, da bi imelo sprejetje zavezujočih ukrepov za izvršitev spornega sklepa take posledice za javni red, da se s sredstvi, ki jih ima na voljo, ne bi mogla spopasti z njimi.

88. Tudi kar zadeva morebitno uporabo organov javnega reda in miru, za katero so izključno pristojne države članice, Francoska republika ni dokazala, da jih nikakor ne bi mogla uporabiti, če bi prišlo do motenj javnega reda, ki se jih boji.

89. Najprej je treba spomniti, da v nasprotju z bojaznijo Francoske republike poznejša izdaja nalogov za izterjavo od OTC 7. in 19. novembra 2014 in njihov vpis na seznam terjatev 9. januarja 2015, ki sta prva koraka izvršitve spornega sklepa, nista povzročila nobenih motenj javnega reda.[41]

90. Poleg tega je iz listin, priloženih odgovoru na tožbo Francoske republike, razvidno, da so bili francoski organi ob podaljšani stavki leta 2005 kos kršitvam javnega reda. Organi javnega reda in miru so bili namreč uporabljeni za ponovno vzpostavitev prometa v pristanišču Ajaccio, ponovni prevzem nadzora nad ladjo, ki so jo ugrabili stavkajoči, in odstranitev stavkajočih, ki so blokirali dva naftna terminala v Fos-sur-Meru in Lavéri.

91. Francoska republika navaja tudi tveganje materialne škode, ki bi jo lahko povzročili stavkajoči, vendar je niti ne oceni, niti je ne pretehta glede na splošni interes, ki se uresničuje z izvršitvijo spornega sklepa.

92. Zaradi izčrpnosti naj spomnim, da je Francoska republika že navajala tovrstne trditve, da bi upravičila dodelitev pomoči za prestrukturiranje družbe SNCM,[42] vendar jih je Sodišče zavrnilo, pri čemer je razsodilo, da „splošno sklicevanje na ugled države članice kot globalnega akterja [ki bi ga lahko stavke okrnile] ne zadošča za utemeljitev, da ne gre za pomoč v smislu prava Unije“.[43]

93. Enako velja za trditve Francoske republike v zvezi s tveganjem prekinitve ozemeljske kontinuitete med celinsko Francijo in Korziko, zaradi katere naj bi bila med drugim ogrožena preskrba Korzike z zdravili, krvnimi pripravki, gorivom, kurivi in osnovnimi življenjskimi potrebščinami.

94. Res je, da so podaljšana stavka delavcev družbe SNCM, ki jo je spremljala blokada pristanišča Marseille in korziških letališč, ter solidarnostne stavke v pristaniščih Korzike (kot se je zgodilo leta 2005), povzročile precejšnje težave za francoske organe.

95. Vendar, ne da bi ponavljal, kar sem že navedel v zvezi z dogodki iz leta 2005,[44] v istem smislu navajam obvestilo direkcije za civilno obrambo in varnost z dne 30. septembra 2005, v katerem je navedena razpoložljivost vojaškega letališča v Solenzari (s čimer je ohranjena možnost preskrbe po zračnem mostu) ter dodano, da je prefekt Haute-Corse sprejel druge potrebne ukrepe za zagotovitev preskrbe Korzike, kot na primer omejitev prodaje goriva, in da namerava sprejeti druge ukrepe, kot je mobilizacija družb za promet.

96. Tudi elektronska pošta ministrstva za trajnostni razvoj z dne 6. oktobra 2005 dokazuje, da je bila preskrba Korzike z naftnimi derivati povsem mogoča „z raztovorom – *pod varstvom organov javnega reda in miru* – tankerja iz Barcelone v Ajacciu“.[45] V tej elektronski pošti je ugotovljeno, da so bili „[s]koraj vsi bencinski servisi na otoku […] preskrbljeni“.

41 — Ne razumem, kako naj bi bilo zaradi dejstva, da sta bila ta koraka izvedena po odločitvi gospodarskega sodišča v Marseillu, odpravljeno vsakršno tveganje za motnje javnega reda, kot je trdila Francoska republika.

42 — Glej tudi moje sklepne predloge v združenih zadevah SNCM in Francija/Corsica Ferries France (C-533/12 P in C-536/12 P, EU:C:2014:4, točki 72 in 73).

43 — Sodba SNCM in Francija/Corsica Ferries France (C-533/12 P in C-536/12 P, EU:C:2014:2142, točki 40 in 41). Glej v tem smislu tudi sodbo Corsica Ferries France/Komisija (T-565/08, EU:T:2012:415, točki 103 in 104).

44 — Glej točko 88 teh sklepnih predlogov.

45 — Moj poudarek.

97. Zdi se mi torej, da bi bilo treba trditve v zvezi s tveganjem zelo resnih motenj javnega reda in tveganjem prekinitve ozemeljske kontinuitete med celinsko Francijo in Korziko zavrniti.

98. Vsaka druga ugotovitev bi imela nesprejemljiv učinek, da bi bila učinkovitost prava Unije odvisna od dobre (ali slabe) volje ali od večjih ali manjših sposobnosti blokiranja nekaterih skupin, katerih interesi so prizadeti zaradi odločb institucij Unije ali odločb, ki jih sprejmejo države članice za uskladitev z njimi.[46] Tako kot Komisija menim, da Francoska republika v zvezi s tem sklepa, kot da ne bi imela druge možnosti, kot da podleže grožnjam za javni red, s katerimi bi lahko pretile navedene skupine. V tem smislu, kot je Komisija zelo jedrnato izrazila na obravnavi, politično nelagodje ni enako absolutni nemožnosti izvršitve.

4. Neobstoj lojalnega sodelovanja

99. Dovolim si dodati, da morata Komisija in država članica v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, če ima država članica težave pri izvršitvi sklepa Komisije, „po načelu, ki državam članicam in institucijam [Unije] nalaga vzajemne obveznosti lojalnega sodelovanja, določene predvsem v členu [4(3) PEU], v dobri veri sodelovati, da, ob polnem spoštovanju določb Pogodbe in predvsem določb o državnih pomočeh, premostita te težave“.[47]

100. Sodišče je večkrat razsodilo, da „[p]ogoj absolutne nezmožnosti [nemožnosti] izvršitve ni izpolnjen, kadar tožena država le obvesti Komisijo o pravnih, političnih ali dejanskih težavah, ki so povezane z izpolnitvijo odločbe, ne da bi zoper zadevna podjetja dejansko ukrepala z namenom pridobitve vračila pomoči in ne da bi Komisiji predlagala druga postopkovna pravila za izpolnitev odločbe, s katerimi bi lahko premostila težave“.[48]

101. Iz spisa jasno izhaja, da Francoska republika zoper zadevna podjetja ni sprejela tovrstnih ukrepov in Komisiji ni predlagala nobene alternativne za izvršitev sklepa, s katerimi bi lahko premostila zatrjevane težave.

102. Zato Francoska republika ni izpolnila svoje obveznosti, da v predpisanih rokih sprejme vse potrebne ukrepe, da bi od zadevnih podjetij izterjala državne pomoči, ki so bile s členom 2(1) spornega sklepa razglašene za nezakonite in nezdružljive z notranjim trgom.

B – *Drugi očitek: nepreklic vseh izplačil nezakonitih pomoči*

103. Komisija Francoski republiki v tožbi očita, da v predpisanih rokih ni preklicala vseh izplačil pomoči iz člena 2(1) spornega sklepa.

104. Po navedbah Komisije navedena izplačila niso bila takoj ustavljena in preklicana, kar je v nasprotju s tem, kar je določeno v členu 3(4) spornega sklepa. Komisija v tožbi pojasnjuje, da sta iz prvotnega proračuna OTC za leto 2013, ki ga je njegov upravni odbor sprejel 25. junija 2013, razvidni dve finančni nadomestili v korist družb SNCM in CMN v zneskih 78.014.930 EUR oziroma 32.627.141 EUR. Ta zneska sta glede na ustrezne zneske v predhodnih letih krila osnovno in dodatno storitev.

46 — Glej v tem smislu sodbo Komisija/Francija (C-121/07, EU:C:2008:695, točka 72), v kateri je Sodišče razsodilo, da „se država članica, tudi če bi predpostavljali, da težave, na katere se sklicuje Francoska republika, dejansko deloma izhajajo iz uveljavitve pravil Skupnosti, ne more sklicevati na težave pri uporabi, do katerih je prišlo pri izvrševanju akta Skupnosti, vključno s temi, ki so povezane z nasprotovanjem posameznikov, da bi upravičila nespoštovanje obveznosti in rokov, ki izhajajo iz predpisov prava Skupnosti“.

47 — Sodba Komisija/Francija (C-214/07, EU:C:2008:619, točka 45). Glej v tem smislu tudi sodbe Komisija/Italija (C-348/93, EU:C:1995:95, točka 17); Komisija/Francija (C-261/99, EU:C:2001:179, točka 24) in Komisija/Španija (od C-485/03 do C-490/03, EU:C:2006:777).

48 — Sodba Komisija/Francija (C-214/07, EU:C:2008:619, točka 46). Glej v tem smislu tudi sodbe Komisija/Španija (C-404/00, EU:C:2003:373, točka 47); Komisija/Italija (C-99/02, EU:C:2004:207, točka 18); Komisija/Grčija (C-415/03, EU:C:2005:287, točka 43) in Komisija/Španija (od C-485/03 do C-490/03, EU:C:2006:777, točka 74).

105. Komisija se sklicuje tudi na elektronsko pošto z dne 29. novembra 2013,[49] v skladu s katero francoski organi trdijo, da so julija 2013 ustavili izplačilo nadomestila za dodatno storitev, za kar so ji predložili dokazilo o plačilnem nalogu OTC za družbo SNCM, iz katerega je razvidno plačilo nadomestila samo v zvezi z osnovno storitvijo.

106. Vendar po njenem mnenju ta nalog ne dokazuje, da je bilo izplačilo nadomestila za dodatno storitev ustavljeno julija 2013, ampak je iz njega razvidno samo plačilo v zvezi z osnovno storitvijo, ne da bi francoski organi poleg tega kakor koli pojasnili, kako je bil ta znesek izračunan.

107. Francoska republika v odgovoru na tožbo trdi, da je bilo izplačilo nadomestila v zvezi z dodatno storitvijo dejansko ustavljeno z julijem 2013. Pri tem se opira na:

— zadevni plačilni nalog, ki po njenem mnenju dokazuje, da je OTC družbi SNCM za julij 2013 izplačal samo 2.880.160 EUR za osnovno storitev;

— bančne izpiske družbe SNCM, priložene njenemu odgovoru na tožbo, ki kažejo, da je družba od julija 2013 dejansko prejemala samo 2.880.160 EUR za osnovno storitev namesto 6.130.160 EUR, ki jih je prejemala do junija 2013 za osnovno in dodatno storitev, ter

— predlog za izdajo začasne odredbe, ki ga je družba SNCM 12. decembra 2013 vložila pri upravnem sodišču v Bastii, da bi se OTC naložilo plačilo zneska 16.225.000 EUR, zaradi neizplačila nadomestila za dodatno storitev.

108. Francoska republika poudarja tudi, da je OTC za izračun zneska nadomestila, ki ga je bilo treba plačati družbi SNCM za osnovno storitev za obdobje od julija 2013 do decembra 2013, uporabil metodo, ki jo je uporabila Komisija v točki 218 spornega sklepa.

109. Glede na te elemente je Komisija v repliki opustila ta očitek v delu, v katerem se je nanašal na neustavitev izplačil nadomestila za dodatno storitev družbi SNCM od 23. julija 2013 in na pomanjkanje informacij v zvezi s to ustavitvijo.

110. Vendar Komisija vztraja pri svojem očitku, ki se nanaša na neustavitev izplačil nadomestila za dodatno storitev družbi SNCM za obdobje od uradnega obvestila Francoski republiki o spornem sklepu, to je 3. maja 2013, do 23. julija 2013. Iz bančnih izpiskov družbe SNCM naj bi bilo namreč razvidno, da so francoski organi v tem obdobju izvedli tri mesečna izplačila za družbo SNCM, vsakokrat v višini 6.130.160 EUR.

111. Francoska republika v dupliki ne izpodbija tega dejstva, kar je potrdila tudi na obravnavi.

112. Izplačilo nadomestila za dodatno storitev pa bi moralo biti ustavljeno od uradnega obvestila Francoski republiki o spornem sklepu, to je 3. maja 2013, kot je določeno v členu 3(4) navedenega sklepa. Kot ugotavlja Komisija, nič ne kaže na to in tudi francoski organi tega ne trdijo, da so bila izplačila za dodatno storitev, določena med 3. majem 2013 in 23. julijem 2013, ustavljena ali preklicana. Prav tako ni izkazano, da so francoski organi izterjali zneske, ki naj bi bili izplačani v tem obdobju.

113. Zato Francoska republika s tem, da v predpisanih rokih ni preklicala vseh izplačil pomoči iz navedenega člena 2(1), ni izpolnila obveznosti na podlagi člena 3(4) spornega sklepa.

49 — Glej točko 23 teh sklepnih predlogov.

C – *Tretji očitek: neobvestitev Komisije*

114. Ker Francoska republika v predpisanih rokih ni sprejela potrebnih ukrepov, da bi preklicala izplačilo pomoči v prihodnosti in izterjala že izplačane zneske pomoči, tudi ni izpolnila svoje obveznosti, da Komisijo v dveh mesecih od uradnega obvestila o spornem sklepu obvesti o sprejetih ukrepih, kot je določeno v členu 5 spornega sklepa.

115. To ugotovitev še dodatno potrjuje dejstvo, da Francoska republika ni niti odgovorila na stališča in zahteve za pojasnila, ki ji jih je Komisija poslala, potem ko od francoskih organov ni bilo nikakršnega odziva.

116. Kot primer navajam dopis Komisije stalnemu predstavništvu Francoske republike pri Evropski uniji z dne 20. septembra 2013, v katerem se je pritožila, da na svoja stališča in zahteve za pojasnila „ni prejela nobenega odgovora“ in da „francoski organi po izteku […] različnih rokov, določenih s [spornim sklepom], službam Komisije niso poslali *niti enega dokumenta*, s katerim bi jih obvestili o izvajanju navedenega sklepa“.[50] Francoski organi so na ta opomin odgovorili z dvomesečno zamudo z elektronsko pošto z dne 29. novembra 2013.

VI – **Stroški**

117. V skladu s členom 138(1) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.

118. V obravnavani zadevi je Komisija predlagala, naj se Francoski republiki naloži plačilo stroškov, in ta po mojem mnenju v bistvenem ne bi smela uspeti. Zato ji je treba naložiti plačilo vseh stroškov.

VII – **Predlog**

119. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj odloči:

1. Francoska republika s tem, da v predpisanih rokih ni sprejela vseh potrebnih ukrepov, da bi od Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA izterjala državne pomoči, ki so bile s členom 2(1) Sklepa Komisije 2013/435/EU z dne 2. maja 2013 o državni pomoči SA.22843 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Francija odobrila družbi Société Nationale Corse Méditerranée in družbi Compagnie Méridionale de Navigation, razglašene za nezakonite in nezdružljive z notranjim trgom, s tem, da v predpisanih rokih ni preklicala vseh izplačil pomoči iz tega člena 2(1), in s tem, da Evropske komisije v predpisanem roku ni obvestila o ukrepih, ki jih je sprejela za uskladitev s tem sklepom, ni izpolnila obveznosti iz člena 288, četrti odstavek, PDEU in členov od 3 do 5 navedenega sklepa.

2. Francoski republiki se naloži plačilo stroškov.

50 — Moj poudarek.